Sovyetlerin brüt üretimi, başlıca Sibirya bölgesinde yoğunlaşan ve 1977 den beri katlanmış olan yatırımlara karşın 1980 deki 603.2 milyon tondan 1984 de 613 milyon tona zayıfça yükselmiştir.

Kısa vadede üretim artışı, sovyetleri kuyuları çoğaltmaya ve var olan sahalardaki tükenme ritmini şiddetlendiren bakım, mekanikleşme, ve altyapı çalışmalarını boşlamaya götürmüştür. Sovyetler Birliği önümüzdeki yıllar boyunca güncel üretim düzeyini tutturmak için her beş yılda bir petrol yatırımları toplamını iki katına çıkarmak zorunda kalacaktır.

(Le Monde, 1985 ve Géochronique, 1985, No 16)

ÇEVRE

Başbakanlık Çevre Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan «Çevre» dergisinin ilk sayısı Ocak 1986 da çıktı. Bir bilimsel ve teknik bülten niteliğindeki Çevre'nin yayım amaçlarını çevre konusunda bilgi alışverişini etkin bir biçimde sağlamak; bu konuda çalışanları araştırma ve yayın yapmaya özendirmek; Türkçe'nin mesleki yayın dili olarak geliştirilmesi ve yabancı sözcüklerden arındırılması çabasına katkıda bulunmak; uluslararası çalışmaların ülkemizde kolayca izlenebilmesini sağlamak oluşturmaktadır. Bültende yayımlanacak yazılar da özgün çalışma eleştirili derleme ya da çevre konusunda çeviri niteliği aramaktadır. Çevre'nin ilk sayısında, Çevre 85 Simpozyumu'nda sunulan bildirilere ilişkin makaleler yer almıştır. Bültenle ilgili yazışmalar şu adresle yapılabilir: İlker ÇETİN, Çevre Bülteni, Başbakanlık Çevre Genel Müdürlüğü, Atatürk Bulvarı No 143, Bakanlıklar - Ankara.

KAYA MEKANİĞİ SİMPOZYUMU

Türk Ulusal Kaya Mekaniği Derneği (TUKMD) tarafından düzenlenen 1. Ulusal Kaya Mekaniği Simpozyumu 13-15 Ekim 1986 tarihleri arasında Ankara'da toplanacak.

Simpozyum, genelde «jeoteknik» kavramı içinde yer alan kaya mekaniği, zemin mekaniği ve mühendislik jeolojisi disiplinlerine ilişkin çalışmaları kapsayacaktır. Kayaların mekanik özellikleri, temel sorunları, yeraltı boşlukları, tünelcilik, madencilik, sondaj, şev duraylılığı, laboratuvar çalışmaları, model çalışmaları, ve jeoteknikle ilgili diğer çalışmalar simpozyumun ana konularını oluşturmaktadır.

Ayrıca, simpozyum sonrasında Urfa Tüneli ve Atatürk Barajı'na bir teknik gezi de düzenlenecektir.

ENERJİ KONGRESİ

Dünya Enerji Konferansı (WEC) Türk Milli Komitesi'nin düzenlediği Türkiye 4. Enerji Kongresi 17 - 21 Kasım 1986 tarihlerinde İzmir'de toplanacak. Enerji kongreleri ilki 1953, ikincisi 1968 ve üçüncüsü de 1978 yılında olmak üzere bugüne dek üç kez yapılmıştır.

Kongre'nin ana konularını petrol krizinden sonra Dünya enerji durumu, gelişmeler, Türkiye'ye etkileri; Türkiye'nin enerji kaynakları ve bu kaynakların değerlendirilmesinde kaydedilen gelişmeler; Türkiye'nin enerji alanındaki geleceğe dönük beklentileri, sorunları, çözüm önerileri; ve, enerji alanındaki gelişmelerin yönlendirilmesi oluşturmaktadır.

Kongrenin ardından Aliağa, Germencik, Soma ve Demirköprü yörelerine teknik turlar da düzenlenecektir.

TJK'dan Haberler

TÜRKİYE JEOLOJİ KURULTAYI — 1986

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası ve Türkiye Jeoloji Kurumu tarafından birlikte düzenlenen «Türkiye Jeoloji Kurultayı - 1986» 10-14 Şubat 1986 tarihleri arasında MTA Kültür Sitesi'nde yapıldı. Açılış oturumu 10 Şubat saat 10.30'da Yürütme Kurulu Başkanı M. Sıtkı SANCAR'ın konuşması ile başladı. Başkanın konuşmasını, Odamız Başkanı Behiç ÇONGAR'ın konuşması izledi. Mesleğimizin sorunlarını dile getiren başkanımızın konuşmasını sırasıyla; TJK Başkanı Doç. Dr. Vedat DOYURAN, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sudi TÜREL, TMMOB adına Süleyman ÖZKAPLAN, Etibank Genel Müdürü Muammer ÖCAL, EİEİ Genel Müdürü Süheyl ELBİR, DSİ Genel Müdür Yardımcısı Ahmet ÜNVER ve Üniversiteler adına Prof. Dr. Mehmet AKARTUNA'nın konuşmaları izledi.

Açılış oturumundaki konuşmaların ardından düzenlenen bir törenle 1986 yılı «Hamit Nafiz Pamir - Yerbilimleri Hizmet Ödülü» İstanbul Üniversitesi Müh. Fak. Jeoloji Müh. Bölümü'nden Prof. Dr. Mehmet Akartuna'ya verildi.

Ondört oturumda 69 bildirinin sunulup tartışıldığı Kurultayda «Doğal Afetler» konulu bir panel ve «3213 Sayılı Maden Yasası» konulu bir söyleşi yer aldı. Ayrıca iki film, bir slayt ve altı video gösterisi yapıldı. Kurultay süresince MTA Salonunda açık bulunan «Doğal Kaynaklar Sergisi» ve «Doğal Afetler Fotoğraf Sergisi» ilgiyle izlendi.

Kurultay'ın açılış günü gecesinde TJK'nın tüzük organlarından «Bilimsel Danışma Konseyi» toplantısı, MTA Genel Müdürlüğü'nün katkısıyla MTA salonlarında yapıldı. Toplantıya TJK Yönetim Kurulu ile Bilimsel ve Teknik Kurullar üyeleri, Kurum'un

üniversitelerde görevli profesör ve doçent üyeleri katıldı.

Geleneksel «Jeoloji Gecesi» de 12 Şubat 1986 tarihinde Dedeman Oteli Avizeli Salon'da yapıldı.

TEKNİK GEZİ

Türkiye Jeoloji Kurultayının tamamlanmasını izleyen 15-20 Şubat 1986 tarihleri arasında, kurultay etkinlikleri kapsamında yer alan bir teknik gezi düzenlendi. Mesleki uygulamaların yerinde görülmesini, bilgi iletişiminin sağlanmasını amaçlayan ve geleneksel bir nitelik kazanan bu geziye çeşitli kuruluşlardan katılan teknik personel, Adana ve Mersin illeri çevresindeki DSİ'ye ait baraj, sulama ve içme suyu tesislerinde incelemelerde bulunarak bu konulara ilişkin uygulamalar hakkında bilgi almışlardır. Gezi kapsamında:

— Seyhan Barajı ve Hidro Elektrik Santralı,
— Çatalan Barajı İnşaatı,
— Doğan Kent A.S.S.U. Tesisleri,
— Karataş Eğitim Tesisleri,
— Berdan Barajı ve Mersin içme suyu tesisleri,
— Aşlantaş Barajı,

gibi tesisler incelenmiştir.

TJK 40. OLAĞAN GENEL KURULU

Türkiye Jeoloji Kurumu (TJK) Yönetim Kurulu belirlendi. Türkiye Jeoloji Kurumu'nun Olağan Genel Kurulu 14 Şubat 1986 tarihinde MTA Genel Müdürlüğünde yapıldı. Genel Kurul'u izleyen seçimler sonucunda Yönetim Kurulu aşağıdaki şekilde çalışmalarına başladı.

41. Dönem Yönetim Kurulu

Başkan : A. Mesut ÇETİNÇELİK (DSİ)
II. Başkan : Ayhan KÖSEBALABAN (TKİ)
Yazman : Halil TÜRKMEN (MTA)
Sayman : T. Kemal TÜRELİ (MTA)
Yayım Üyesi : İ. Aydın ARAS (MTA)
Kitaplık Üyesi : R. Tekin ARIKAL (MTA)
Sosyal İlişkiler Üyesi : Ekmel AKIN (TPAO)

Denetim Kurulu

İsmail TERLEMEZ
Nihat APAYDIN
Yücel SÜMER

Disiplin Kurulu

Behçet AKYÜREK
Dr. Rıfat YOLDAŞ
Dr. Ahmet ÇAĞATAY

41. DÖNEM BİLİMSEL VE TEKNİK KURULLAR

Türkiye Jeoloji Kurumu Bülteni

Kurumumuz ve Jeoloji Mühendisleri Odası'nın birlikte oluşturduğu «Türkiye Jeoloji Kurultayı»ndan sonra bilimsel etkinlik alanında bir adım daha birlikte atılarak «Jeoloji Mühendisleri Odası Dergisi» ve «Türkiye Jeoloji Kurumu Bülteni» baş editörlüğüne Doç. Dr. K. Erçin KASAPOĞLU (HÜ), editörlüklere Doç. Dr. Ali KOÇYİĞİT (ODTÜ), Dr. Gürkan YERSEL (MTA) ve Dr. Taner ÜNLÜ (MTA), teknik yönetmenliğe ise Nihat APAYDIN (MTA) getirilmiştir.

Yeryuvarı ve İnsan

Yeryuvarı ve İnsan dergisi editörlüklerine Vedat OYGÜR (MTA) ve Dr. M. Fahrettin EMRE (MTA), teknik yönetmenliğe ise Nihat APAYDIN (MTA) getirilmiştir.

EN İYİ STAJ RAPORU YARIŞMASI

Jeoloji eğitiminde özendirici olmak ve öğrencileri TJK Yayım Kuralları'na uygun yazı hazırlamaya alıştırmak amacıyla TJK tarafından her yıl düzenlenen yarışmanın 1986 yılı ödülleri, kazanan öğrencilere Kurultay sırasında verildi. Bu yılki yarışmaya üniversitelerin jeoloji bölümleri staj komisyonlarının ön seçme yaparak gönderdiği 22 adet staj raporu katıldı. TJK Seçici Kurulu ise raporun hazırlanış biçimi, anlatım düzeni, içeriği, fikir ve katkısını göz önünde tutarak bu raporları inceledi. Seçici kurul, tüm raporların övgüye değer olduğunu ve seçim yapmak konusunda zorluk çektiğini belirtmiştir. Yapılan değerlendirmeler sonucunda İstanbul Üniversitesi'nden Ali Bayrak, «Küçükkızılöz-Yaylacık Mahallesi (K. Maraş) Dolayının Jeolojisi» konulu raporuyla birinciliği kazandı. Yine aynı üniversiteden Sebahat Çaykara, «Tokat Kazova ve Turhal Ovaları Jeoloji ve Hidrojeolojisi» raporuyla ikinci oldu. Dokuz Eylül Üniversitesi'nden Oktay Şahin, «Uzaktan Algılama Yöntemlerini Kullanarak Niğde - Kayseri - Nevşehir Yöresinin Jeolojisi ve Maden Yataklarının İncelenmesi», ve Çukurova Üniversitesi'nden Orhan Tatar, «Çatalalan Barajı ve HES İnşaatı Ana Yapılarının Özellikleri ve Jeotektonik Değerlendirilmesi» konulu raporlarıyla üçüncülüğü paylaştılar. Ayrıca, İstanbul Üniversitesi'nden Yahya Çiftçi ve İTÜ'den Fazilet Altınışık mansiyona değer görüldüler.

BAHAR DÖNEMİ KONFERANSLARI

TJk ve JMO'nun birlikte düzenlediği ve arazi mevsimine kadar sürecek olan konferans dizisi başladı. Bu dizinin ilk üç konferansı MTA salonlarında verildi.

Amfibolitler

Konferansların ilki, 24 Mart günü MTA'da Dr. Sönmez Sayılı tarafından verildi. MTA Genel Müdürlüğü'nde görevli olan Dr. Sayılı, «Amfibolitlerin Kökeni ve Metamorfizma Derecesinin Belirlenmesinde Amfibolitlerin Önemi: Seetaler Alpleri, Avusturya» konulu konuşmayı sundu.

Doğu Alpler Eski Kristalini'ne ait Seetaler Alpleri yöresinde Alt Paleozoyik (olasılıkla Siluriyen - Devoniyen) yaşlı metamorfitler ile bunları kesen Permiyen yaşlı pegmatitler yüzeylemektedir. Mermerler ve granatlı mikaşistlerle birlikte bulunan amfibolitler şistoziteye paralel masif katmanlar, yer yer de mercekler biçimindedir. Mikroskopik incelemelerde, amfibolitlerin mineral parajenezlerinin bazik mağmatik kayaçlardan türeyen amfibolitlerle uyum-

lu olduğu görülmektedir. Jeokimyasal açıdan ise, örneklerin ana ve iz element dağılımları bazik kayaçlarınkine büyük benzerlik göstermekte, ve Ti ile Cr içeriklerinin yüksekliği dikkati çekmektedir. Bu verilere göre Dr. Sayılı, amfibolitlerin mağmatik kökenli olabileceklerini ileri sürmektedir. Öte yandan, inceleme alanındaki amfibolit fasiyesinin metamorfizma derecesi Winkler (1979) a göre «Almandin Medium Grade»ini vermektedir. Elektron mikroprob analizlerindeyse, Leake (1981) sınıflamasına göre amfibolitlerin çermakitik - magnezyohastingitik bileşimli oldukları görülmüştür. Buradan inceleme alanı amfibolit fasiyesinin orta basınç (Medium P) bölgesinde yer aldığı saptanmıştır.

Toros Karbonat Platformu Dolomitleri

«Toros Karbonat Platformu Mesozoyik İstifinde Dolomit - Didolomit Dokuları ve Bunların Ortamsal Özellikleri (Sarız - Tufanbeyli)» konulu konferans Yrd. Doç. Dr. Baki Varol (AÜFF) tarafından 7 Nisan günü MTA'da sunuldu.

Sarız - Tufanbeyli Mesozoyik otoktonundaki dolomitler, Triyas/Jura ve Jura/Kretase geçişi gibi kritik düzeylerde kalınlaşan, ya da tüm istif boyunca kireçtaşlarıyla ardalı bireysel katmanları oluşturmaktadır. Platformda dengesiz östatik hareketlerin yoğunlaştığı dönemlerdeki deniz suyu düzeyinin hızlı değişimleri, bunlara bağlı olarak gelişen yerel tatlı su mercekleri, tatlı su-deniz suyu karışım alanları ve sığ lagünlerde değişen kimyasal ve hidrodinamik koşullar dolomitleşme üzerinde etkili olmuştur. Dr. Varol'a göre dolomitlere eşlik eden didolomitler (dolomitlerin kalsitleşmesi), olağan atmosfer koşulları dışında, farklı iki ortamsal özelliği daha yansıtır. Bunlardan birincisi, doğrudan diyajenez ortamındaki eriyiklerin fizikokimyasal değişimiyle ilişkili olan kalsit ile dolomitin içiçe büyüdüğü diyajenetik didolomitleşmedir. İkincisi ise, sadece dolomitlerdeki çatlak sistemlerinin içinde gezen tatlı suların etkisiyle oluşan yüzey altı didolomitleridir.

Manş Denizi'nin Yapısal Gelişimi ve Petrol Aramacılığı

Dizinin üçüncü konferansı 30.4.1986 tarihinde Prof. Dr. A. J. Smith (Londra Üniversitesi) tarafından, «New Ideas on the Structural Evolution of English Channel Region with Additional Comments on Oil Prospecting in this Region» başlığı altında verildi.

SOSYAL ETKİNLİKLER

Yerbilimcileri çeşitli toplantı ve gezilerde zaman zaman bir araya getirerek aralarında yakınlaşmayı sağlayacak, bağları güçlendirecek, sosyal çevreyi zenginleştirecek çalışmaları düzenlemek üzere, TJK ve JMO tarafından birlikte bir «Sosyal Etkinlikler Grubu» oluşturuldu. Çeşitli uygulamacı kuruluşlardan seçilen üyelerden oluşan grup, TPAO Raman Klüp'te Mart ve Nisan aylarında birer jeoloji gecesi düzenlendi. Ayrıca, değişik tarihlerde çeşitli tiyatrolara toplu biletler sağlandı.

yitirdiklerimiz

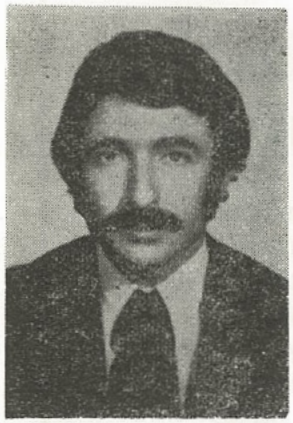

SİYAMİ ÖZER'İ YİTİRDİK

Türkiye Jeoloji Kurumu ve Jeoloji Mühendisleri Odası üyelerinden Siyami Özer'i 18 Mart 1986 tarihinde acı bir biçimde yitirdik. Özer, 1948 yılında Ankara'da doğdu. A.Ü. Fen Fakültesi Jeoloji Bölümü'nü bitirdikten sonra 1971 yılında MTA Enstitüsü Jeoloji Şubesi'nde çalışmaya başladı. MTA Jeodinamik Projeleri kapsamında Adıyaman, Tokat, Sivas ve Konya yörelerinde temel jeoloji ve tektonikle ilgili ayrıntılı çalışmaları olan Siyami Özer'in mesleğinin en verimli çağında aramızdan ayrılması, ailesini ve arkadaşlarını yasa boğmuştur.

Çalışkan, mücadeleci, yardımsever ve çevresiyle son derece uyumlu bir meslektaşımız olan Siyami Özer'i genç yaşta kaybetmenin derin üzüntüsü içindeyiz. Siyami, yaşadıkları sürece arkadaşların seni her zaman sevgiyle anacaktır.

Merhum'a Tanrı'dan rahmet, kederli ailesine ve arkadaşlarına sabır ve baş sağlığı dileriz.

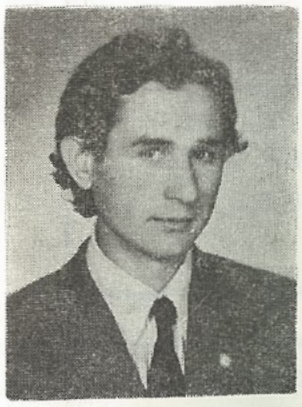

UFUK KOCA'YI YİTİRDİK

Üyelerimizden Ufuk Koca'yı amansız bir hastalık sonucunda 21 Mayıs 1986 tarihinde yitirdik. Koca, 1949 yılında Ankara'da doğdu, ilkokulu aynı yerde bitirdi, orta öğrenimini ise Kırşehir'de tamamladı. 1970 yılında Almanya'ya jeoloji öğrenimi için giden Koca, 1972 yılında Tübingen - Eberhard Kars Üniversitesinde jeoloji öğrenimine başlayıp burayı 1976 yılında bitirerek, 1978 - 1980 yılları arasında yüksek lisansını tamamladı. 1981 yılında yurda dönerek kısa dönem askerlik görevinden sonra Ege Üniversitesi Yer Bilimleri Fakültesi ve Dokuzeylül Üniversitesi Müh. Mim. Fak. Jeo. Müh. Bölümünde araştırma görevlisi olarak çalışmaktaydı. 1981 Kısımında başladığı «Karaburun Karbonat Triyasının Lito ve Biyostiatigrafisi» konulu doktora çalışmasını gelecek sene bitirecekti.

Evli ve bir kızı bulunan merhum'a Tanrı'dan rahmet kederli ailesine ve arkadaşlarına sabır ve baş sağlığı dileriz.

TÜRKİYE JEOLOJİ KURUMU

Yerbilimleri Eğitim Dizisi

• JEOKİMYA - temel kavramlar ve ilkeler

ed. N. ÇAĞATAY ve A. ERLER

— Jeokimyanın konusu, tanımı ve tarihçesi
— Elementlerin jeokimyasal davranışlarını denetleyen etkenler
— Mineral kimyası
— Termodinamik prensipler ve jeokimyada uygulamaları
— Faz diyagramları
— Kısmi basınç diyagramları
— Eh-pH diyagramları
— Jeokimyasal veriler ve elde edilmeleri
— Yeryuvarının yapısı ve bileşimi
— Jeokimyasal devre

293 sayfa, 1000.— TL., üyelere ve öğrencilere 500.— TL.

• JEOKİMYA - ortamlar

ed. A. ERLER

— Evren
— Volkanitler
— Granitoyidler
— Tortullaşma ve tortul kayalar
— Karbonatlar
— Metamorfitler
— Atmosfer
— Hidrosfer
— Biyosfer

353 sayfa, 1500.— TL., üyelere ve öğrencilere 1000.— TL.

YERYUVARI VE İNSAN İÇİN GÜZEL KAPAK FOTOĞRAFLARI

Yeryuvarı ve İnsan'ın gelecek sayılarında kapak olarak kullanılmak üzere fotoğraflar arıyoruz. Fotoğraflar, teknik olarak üst düzeyde olmalı ve ilginç bir jeoloji olayını ya da yeryuvarı ve insan ilişkisini görüntülemelidir. 9x13 boyutlu karta siyah-beyaz, parlak, iyi kontrastlı, düşük grenli olarak basılmış olmalı; kısa bir cümleyi aşmayan açıklaması ve çekenin adıyla birlikte gönderilmelidir. İlgilenenlerin, fotoğraf ve açıklama yazılarını **TJK (Yeryuvarı ve İnsan) PK. 464, Kızılay - Ankara** adresine göndermelerini bekliyoruz.